

ALYONMADANISIA TABII SODASI
TABII SAĞLIK KUVVETLERİNİ ARTIRIR
Piyasaya çıkarılmıştır
Umumi Satış mahalli
KIZILAY SATIŞ DEPOSU
Telefon: 20062

Sene 13 — No. 4339

Yazı işleri telefonu: 20203

CUMARTESİ 5 EYLÜL 1942

İdare işleri telefonu: 20203

Fiatı 5 kuruş

Şark cephesi Almanlar KERÇ boğazını geçtiler Stalingrad mahallelerinde muharebeler oluyor

Alman deniz kuvvetleri Karadeniz'e 3 gemi daha batırdılar

Moskova, Sovyetlerin Stalingrad ve Novoroski'de tekrar çekildiklerini bildiriyor

Berlin 4 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Bir Eylülde harb filosu teşkilatı ve hava kuvvetleriyle işbirliği yapan Alman ve Rumen kıt'aları Kıbrıs istikametinde ileri hareketlerine devam ederek Kerç boğazını geçmişlerdir. Bu kıt'alar düşmanın inadlı bir mukavemetine rağmen sahildeki müdafa hatlarını yararak seri bir ilerleyişle dün şarktan düşmana hücum eden Rumen kıt'aları ile irtibatı tesis etmişlerdir. Tamam yarım adasında bulunan düşman kıt'aları ile çarpışmalara devam edilmektedir.

[Devamı 5 inci sayfa da]

Mısır cephesi Mevzül savaşlar oluyor

İngiliz seri kolları bir İtalyan işe ko'nu imha ettiler

Berlin, 4 (A.A.) — Resmi tebliği:

Mısırda yalnız mevzül ehemmiyette çarpışmalar olmuştur. Alman ve İtalyan hava kuvvetleri düşman kıt'alarına, otomobil topluluklarına, hava meydanlarına ve işe yollarına hücumlar yapmışlardır. Hava muharebelerinde 25 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

[Devamı 5 inci sayfa da]

Japonlar iki mühim gizli silâh imâl etmişler

Meçhul bir ışık motörleri durduruyor

Ankara, 4 (Radyo gazetesi) — Bir Macar gazetesinin bir Alman gazetesinden iktibasından bildirdiğine göre, Japonlar çok mühim iki gizli silâh imâl etmeye muvaffak olmuşlardır.

[Devamı 5 inci sayfa da]

Güzel İhsan

Üstad Ha'id Ziya Ufkaklığın bu nefis hikâyesinin 3 üncü kısmını bugün koyamadık. Yarın neşredebiz. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Dieppe'e yapılan müttefik çıkarma hareketi neticesinde Almanlar tarafından tahrib edilen bir deniz taşıtı ile sahilde kalan ölüleri gösteren bir resim

İspanyol kabinesinde değişiklik büyük akisler uyandırdı

Hariciye Nazırlığına bir general getirildi
Mihver taraftarı olarak tanınmış bulunan Sunerin hükümet ve partiden çekilmesi manidar sayılmaktadır

General Franko bugüne kadar Sunerin işgal etmekte olduğu Falanj partisi siyasi konseyi re.süğünü şahsen uhdesine aldı

Madrid, 4 (A.A.) — Resmen haber verildiğine göre, kabinede şu değişiklikler yapılmıştır: M. Sunerin yerine hariciye nazırlığına General Jordana tayin edilmiştir. General Jordana 31 Sonkânun 1938'deki ilk hükümetin Franko tarafından teşkil sırasında bu mevkii işgal etmişti.

İspanyol Fa'si eski yüksek komiseri olan ve 1941 Mayısından beri ordu genel kurmay başkanı olarak bulunan General Aseñcio, General Varelanın yerine harbiye nazırlığına getirilmiştir. Yüksek şûra azasından Blaspe rez, albay Gallarzanın yerine

[Devamı 5 inci sayfa da]

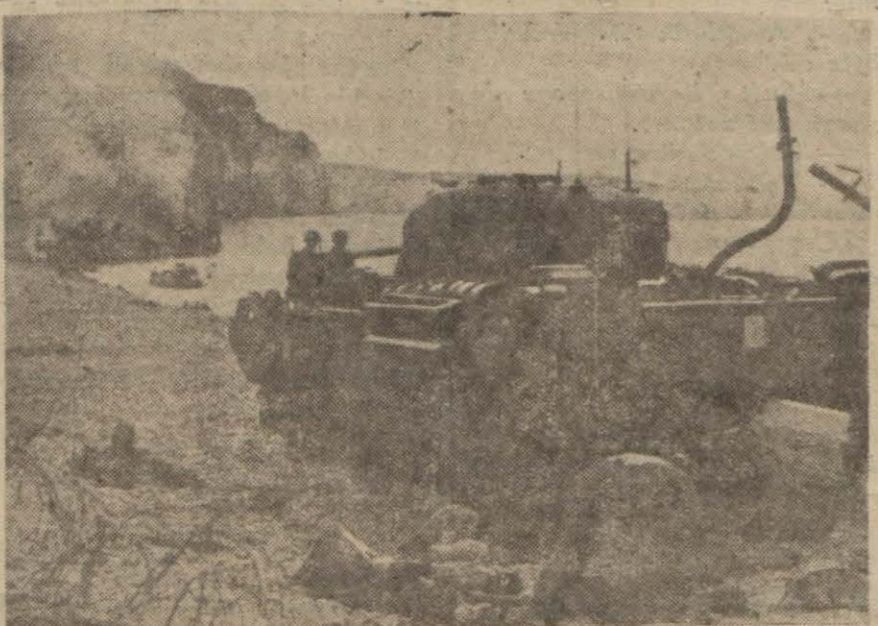
Askerî vaziyet Stalingradın Novorosiski gibi sukutunun gün meselesi haline geldiği söylenebilir

Mühim bir nokta: Stalingrad düşerse bu bölgedeki 30 tûmenden mürekkep Sovvet kuvvetleri Volga şarkına geçebilecekler mi?

Yazan: Emekli General K. D.

Anapadan sahil yolu ve Krimskaya cenubundaki geçidden demiryolu boyunca Novorosiski'ye taarruz etmekte olan Alman ve müttefik kuvvetler bu şehrin 10 : 15 Km. mesafesine yaklaşmışlar; yeni müstahkem yüksek mevziler zapt etmişler ve Alman tayyarelerine za'minneten Alman topları da şehir ve

[Devamı 5 inci sayfa da]

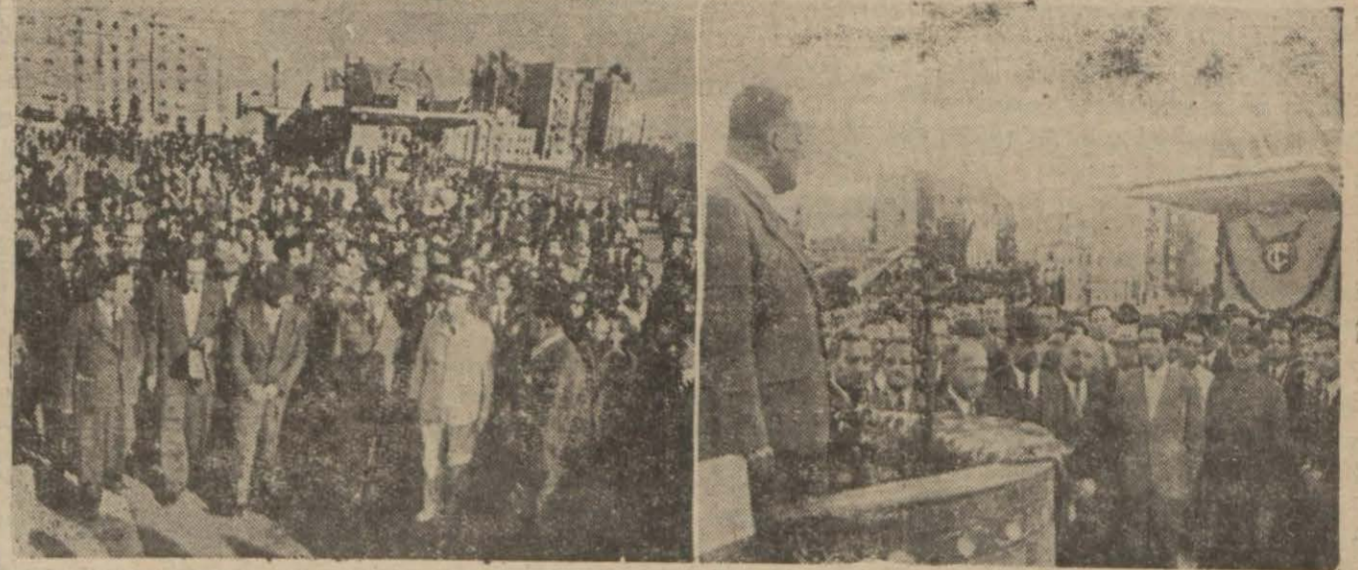

Dieppe'e yapılan müttefik çıkarma hareketi neticesinde Almanlar tarafından tahrib edilen bir tank ile sahilde kalan ölüleri gösteren resim

İnönü gezisi açıldı

Vali İstanbulun Millî Şefe olan şükran ve bağlılığını bir kere daha anlattı

Nutuktan bir parça: "Millî emniyetimiz için her türlü tedbir ve ihtiyat alındıktan sonra içeride yurdumuzun güzelliğini temin etmek yolundaki çalışmalardan da elbette geri kalmıyacağız."

İnönü gezisinin açılış töreninden intibalar

İstanbul dün müstesna günlerini birini daha yaşadı. Geçen yıl Şehir Meclisinin kararla Taksim meydanında Büyük Millî Şefimiz İnönünün adına inşa edilen gezinin dün açılış töreni saat 17.30 da binlerce İstanbullunun iştirakile yapıldı. İstanbul bu münasebetle Büyük Reiscümhurumuza olan bağlılığını bir kere daha duyurdu ve duyurdu. Gezinin açılış töreninde şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Örfi İdare Komutanı korgeneral Sabit

(Devamı sayfa 3/2 de)

Başvekilin şarktaki tetkikleri

Saracoğlu köylerde köylülerle görüştü

Erzurum, 4 (A.A.) — Başvekilimiz Şükrü Saracoğlu ve sayın eşleri dün saat 10 da, refakatlerinde Orgeneral Orbay, Umum Müfettiş, Kars Valisi, komutanlar olduğu halde Karstan hareket etmişlerdir. Yolda bazı köylerde tetkiklerde bulunan ve köylülerle konuşan Başvekilimiz saat 13 de Sarıkamışa gelmişlerdir. Orduvinde bir müddet istirahatten sonra öğle yemeğini orta

[Devamı 5 inci sayfa da]

Wilkie Kral Faruk tarafından kabul edildi

Ehemmiyetli miktarda Amerikan uçakları Mısra geliyor

Ankara, 4 (Radyo gazetesi) — Ruzveltin şahsi mümessili Wilkie'nin bugün Kahirede kral Faruk tarafından kabul edildiği ve Ruzveltin bir mesajını kendisine tevdi ettiği bildirilmektedir.

[Devamı 5 inci sayfa da]

İrlandada kanlı hâdiseler oluyor

Belfast, 4 (A.A.) — İrlanda cümhuriyet mensubları bu sabah Formagh eyaletinde Belleck polis kışlasına taarruz etmişlerdir. Bunlar taarruz geçmeden evvel telefon hatlarını kesmiş bulunuyorlardı. Ölü ve yaralı olamıştır.

Üsküdar adliyesindeki hâdise vesilesile Adliye Vekiline açık mektub

Duruşma saatlarının yoluna soku'mamış olması ilgili her vatandaş için haklı bir şikâyet mevzuu oluyor. Buna niçin meydan vermeli?

Yazan: Avukat Dr. Suad Tahsin Türk

Sayın Bay Vekil, Size sunulmak üzere hazırladığım bu mektubu Son Posta gazetesinde neşre ediyorum. Mühim meselelerin emkârı umumiye huzurunda samimi olarak konuşulmasına ve ciddi surette münakaşa edilmesinde hiç bir mahzur düşülemem. Bir halk hükümeti olan cümhuriyet hükümetinin adalet cihazını elinde tutan Adliye Vekiline matbuat sütunlarından hitab edebilmek her hür vatandaş için ve bilhassa bir avukat için hakiki bir bahtiyarlık mevzuu teşkil eder. Birkaç gün evvel Üsküdar adliyesinde haddi zatında basit görünmesi mümkün olan bir hâdise cereyan etti. Bir ceza mahkemesi, vaktinde duruşmayı açamayınca bu davada ilgili olan müdafiler bir buçuk saat intizardan sonra deruhde ettikleri diğer vekâlet hizmetlerini ifaya imkân bulabilmek için daha fazla bekliyemiyerek adliye binasını terke mecbur kalmışlardı. Bu hâdise matbuat sütunlarına fevkalâde bir hassasiyetle in'ikâs etti. Halbuki vaktinde çağırılmadıkları için duruşmalara iştirak edemeyen ve bu sebeble de vaziyetinde

(Devamı 3/1 de)

Pirinç, zeytinyağı fiatları son günlerde alabildiğine yükseliyor

Peynirciler beyaz peyniri perakende olarak 140 kuruşa satacaklarını söyledikleri halde fiatlar 150 -160 ı buldu, stokun zenginliğine rağmen zeytinyağ fiatı da 145 e çıktı.

Gıda maddeleri satışlarının serbest olduğu gündenberi fiatlara hattâ eski kara borsayı gölgede bırakacak derecede bir artış olduğunu yazmıştık. Bir haftadanberi gıda maddeleri fiatları eskisine nazaran daha hızlı bir şekilde yükselmeye devam etmektedir. Bu cümleden olarak birkaç gün evvel peynirciler tarafından Ticaret Odasında yapılan toplantıda verilen ve prensip kararı diye isimlendirilen bir karar göre peynirin kilosunun

(Devamı 5 inci sayfa da)

Hergün

Lâtfi Kırdarın
En büyük başarısı

Etkem Uşaklıgil

Geçen yıl Taksim meydanı genişletilerek süslenildiği zaman eski kışla harabelerinden temizlenmesinden çıkan geniş sahada bir gezi yeri vücuda getirilmiştir.

İstanbul Şehir Meclisi ne zaman şehrin göze çarpan bir yerinde geniş bir meydan, bir cadde, bir şehraha açılabilir mi, caddeye, şehraha ad koyma sırası gelince Millî Şefe bir minnet ve şükran borcu olduğunu hatırlar. Müzakereye, münakaşaya koyular, her defasında da hakkile müşkülpeşend davranarak açılan meydanı, caddeyi, şehrahi konulacak ada lâyük görmez ve sabırsızlığını yenerek yeni bir fırsatın çıkmasını gözler.

İstanbul Şehir Meclisinin senelerden beri beklemekte olduğu bu fırsatı işte Taksimde tesis edilmiş olan gezi yeri vermiş ve Meclis geçeni yıl yaptığı toplantıda bu gezi yeri için:

— İnönü adını seçmiştir.

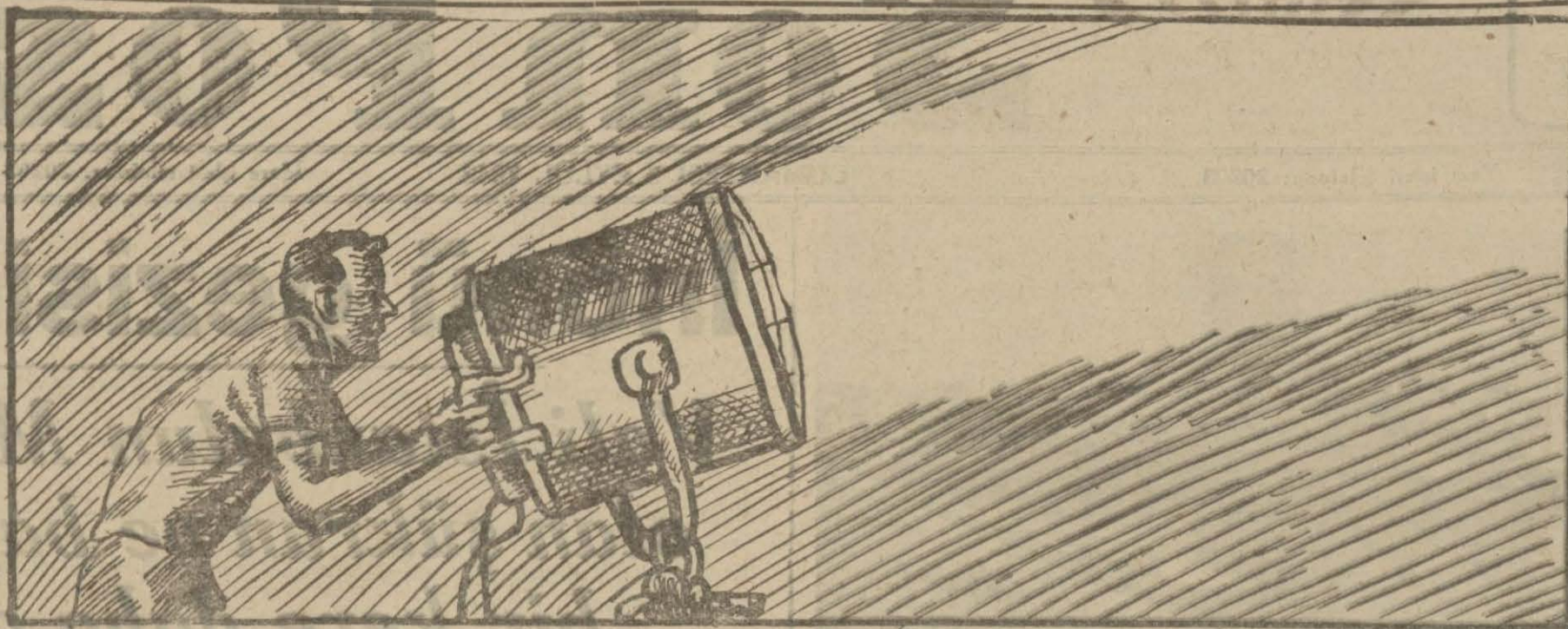
İstanbul Vali ve Belediye Reisinin herb yılları içinde dahi yapılabilecek işleri daha müsaide zamanlara bırakılması zarurî işlerden ayırması çok iyi bilen görüşüne ek olarak yorulmak bilmez faaliyeti sayesinde kısa bir zaman içinde pek iyi bir şekilde tanzim edilmiş olan bu gezi yerinin açılış töreni dün öğleden sonra hemen bütün İstanbulun iştirakile yapıldı. Bu münaşeretle söylenmiş olan nutuklar bir hakikatin ifadesi olmakta ne derece başarı ile hazırlanmış olurlarsa olsunlar hakikatin kendisi yanında, şu harbin üçüncü yılını bitiren dördüncüsüne ayak basmış olduğu bu günlerde yalnız İstanbul halkının değil bütün Türkiye halkının İnönü adına karşı duydukları buldukları ölçsüz minnet ve şükran hisleri karşısında gene sönük kalırlar.

Bu ölçsüz minnet ve şükran hislerinin bu nesli aşarak gelecek nesillere, mütemadiyen devredilecek eksilmez bir miras halinde intikal edeceği muhakkaktır.

Evet, İstanbul şehri bütün dünyaya dal budak salan bu cehennem harbinin üçüncü yılı sonunda bir sulh cenneti halinde yaşamakta devam ederken bütün Türk vatanına bu paha biçilmez kıymeti verene karşı duyulmakta olduğu minnet ve şükranın ilk delili olmak üzere, daha iyisini bulamadığı için, daha iyisini bulmak kasdıla daha fazla bekleyemediği için harb içinde başardığı eserlerin en iyisine «İsmet İnönü» adını vermiştir.

Fakat yarın, yarın asır, bir asır, beş asır sonra bu güzel gezi yerinden geçecek veya üç beş dakika burada dinlenecek olan İstanbul çocuğu ve yurdun en hüca yerinden İstanbula gelecek buraya uğrayacak olan Türk çocuğu babalarının, dedelerinin, büyük dedelerinin hisleri ile mütehasis olacaktır. Ve derhal içinde dolacağı, oturduğu gezi

Resimli Makale:

Bir Amerikalı terbiye mütehasisi menfaatli projektöre benzer, fakat bu projektörü kullanmak herkesin harcı değildir, zira işi bazan doğru gidilecek yolu gösterse bile bazan aksi istikamete döner. Projektörü tutanın gözlerini kamaştırır, görmesine mâni olur.

Her şeyde olduğu gibi menfaatlerimizin tahib ve idaresinde de itidalden ayrılmamak, varmak istediğimiz hedefe erişmek için tahib edilmesi lâzım gelen şartların başında gelir. İtidal bazan ayaklarımızın hızını eksiltilebilir, bizi geciktirebilir, fakat hedefe mutlak surette götürür.

Şehir Haberleri

Az para kazanınca dolandırıcılık yapmaya kalkışan hamal

Mahkemede: «— Herkes para kazanmanın yolunu bulmuş, ben 100 kuruş kazanamıyordum, motörçüye yağ satmak bahanesile para vardım ama, sonu gelmedi...» dedi

Dün aslye 2 nci ceza mahkemesinde garib bir davaya bakılmıştır. Davanın suçlusu bulunan Ahmet 30 yaşında bir hamaldır. Halk arasındaki iddianın göre emniyeti sulustima'den mazundur.

Reisin «— Anlat bakalım nasıl oldu bu hâdise?» sualı üzerine Ahmet şunları söylemiştir:

«— Bay reis! Son zamanlarda herkes kolay ve aptıkant para kazanmanın yolunu bulmuş gidiyor. Halbuki ben sabahdan akşama kadar 100 kuruş ancak kazanabiliyorum. Tabii bu para ile geçimimin imkânı yok. Geçen gün bir arkadaşım duydum motörçülerin yağ çok ihtiyacı varmış, tüccar değilimki bundan istifade edeyim ve vutgun vutayım. Fakat bundan başka şekilde istifade yolunu buldum: Sabah işkesinde Hüseyin kaptana pişmiş sığır eti çok fazla buldum, alırım mı? dedim. Tabii onun canına minnet, yanına bir tavla katarak: «—Haydi al, getir!» dedi.

Tayfayı Yemiste bir kahveye getirdim ve: «— Paraları ver de gidip yağ alıp geleyim. Sen de bir kahve iç yorganlığın geçer» dedi.

Reisin: «— Devam etsene» sözü üzerine: «— Vurgunculuktan kolay para kazandım ama sonu gelmedi» demistir.

Mahkeme suçlayı tevkif ederek duruşturma karar için başka güne bırakılmıştır.

Dünkü ocak kongreleri

Parti Ocak kongrelerine devam edilmektedir. Dün saat 19 da Balıkesir kazasının Kirazlı, Beyoğlu kazasının Mersinli, Sile kazasının Kurma, İmrenli, Yatlılı semt ocaklarının ve saat 19 da Yalova kazasının Gökçedere, Kocadere, Derköy, saat 20 de Kartal kazasının Soğanlı, saat 21 de Eminönü merkez kazasının Silivri kazasının Çelilye semt ocaklarında kongreler yapılmıştır.

yerine adını veren büyük Türkü hatırlayacaktır.

Doktor Lâtfi Kırdar İstanbulla çalışma imkân, vasıta ve sahalarının parlamaya başladığı günlerde geldi, buna rağmen faaliyet hayatına şehrin manzarasını değiştirme yollarını açan büyük başarılar kaydetmeye muvaffak oldu. Fakat muhakkak ki kendisine temsil ettiği şehir halkının minnetini, şükranını, his beraberliğini kazandıran en büyük başarısı bu sonucudur.

Etkem Uşaklıgil

Birkaç gündünberi şehirde görülen şeker buhranına sebep ne?

Vagonsuzluk yüzünden İstanbul'a çok az şeker geliyor, dün ancak bir vagon getirebildi, yakında vaziyet düzelecek

Son günler piyasada kesme şeker bulunmamakta ve halka kesme şeker yerine kullanmak üzere toz şeker verilmektedir. Piyasada toz şekerin gündelik bulunması şeker şirketinin elinde mevcut stokların fazlaca olmasındandır. Zira D. D. Y. İdaresi Eskişehirden şeker getirebilmek için fazla vagon vermemek üzere böylece şehrimizde şeker buhranı doğmaktadır.

Diğer taraftan Demiryolları İdaresinin verdiği vagonlar marşandiz katarile şehrimize getirilmektedir ki bu vaziyette 8 saat arast olan

Eskişehirle İstanbul yolu 4-5 gün de ancak katedilebilmektedir.

Evveldi gün İstanbul'a hiç şeker gelmemiştir. Dün ise ancak bir vagon şeker gelebilmiştir. Şeker şirketinin D. D. Yolları nezdinde yaptığı teşebbüsler sayesinde biraz daha fazla vagon şirket emrine verilmiş bulunmaktadır. Bugün 8 vagon kadar toz ve kesme şeker gelmesi beklenmektedir. Pazartesi gününden itibaren de eğer idare fazla vagon verebilirse günde 25 vagon kadar şeker gelebilecek ve böylece şeker buhranı tamamen ortadan kalkmış bulunacaktır.

Kapatılan 18 fırın tekrar çalışabilecek

Son zamanlarda suçları tekerür eden 18 fırın muvakkaten kapatılmıştı. Bu tedbir yerinde olmakla beraber bazı semtlerde ekmeğin kıtlığı görülmeye başlanmıştır. Vali ve Belediye Reisi Dr. Lâtfi Kırdar, kapatılan fırınların 75 günü mütevaciz bulunan cezalarını kâfi gözeterek bunlardan bir kısmının yeniden faaliyete geçmesi için tedkiklerde bulunulmasını alâkadarlara emir vermiştir.

Ancak bunlardan son defa olarak icrayı san'ate müsaade edilen fırınların tekrar yolsuz hareketleri görüldüğü takdirde fırınları kat'i olarak kapatılacaktır. Bunlara bir daha esnaf ruhsatı verilmeyecektir.

Zayi edenlere ekmeğin karnesi nasıl verilecek

Ekmeğin karnelerini kaybedenlere ne şekilde ekmeğin karnesi verileceği hakkında İktisad Müdürlüğü yakında bir bildiri vasıtasıyla halka bir kere daha tebliğata yapacaktır.

Vilâyet tarafından itihaz olunan esasa göre, yalnız yangın zararları veya polis raporile tevsiik edilen sirkat dolayısıyla zayı olan karnelerin yerine yenisi verilebilecektir.

Ç. E. K. Sarıyer kolunun kırılması

Sarıyer Çocuk Esirgeme Kurumunun terbiye ettiği mevzûnün son (Büyük Kur Balosu) 5/Eylül/1942 Cumartesi günü akşamı Sarıyerde Canlı Balık gazinosunda verilecektir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bu harbe kösele ve deri katliğı ilkönce Fransada kendini gösterdiği için ayakkabı derdine ilkönce çare arayan ve kismet de bulan, Fransa olmuştur... Bu harbe tahta ayakkabılar önce orada zarif ve kullanışlı biçimlerde yapılmışa başlandı ve hemen her tarafa yayıldı...

Geçenlerde büyük bir Fransız dergisi, tahta ayakkabıların türlü çeşidlerinin resimlerini basmıştı. Bunlar içinde işçilere olduğu kadar memurlara, kadınlara ve çocuklara mahsus olanları da vardı...

Deriden ve köseleden yapılmış sahici ayakkabı bulmak, şimdi Fransada bir meseledir. Geçenlerde birisi, giyim eşyası dağıtan mağazalardan birine gitmiş, elindeki banyanını uzatmış; memur önce beyannameye, sonra da gelen zata kalıbına kıyafetine bakmış:

— Ayakkabı istiyorsunuz öyle mi?

— Evet beyannameye de yazmıştım zaten...

— Telefonunuz var mı?

— Telefonunuz ayakkabı ile münasebeti ne?

— Size telefonunuz var mı diyorum...

— Var...

— Öyle ise ayakkabı alamazsınız...

— Neden?

— Telefon sayesinde siz herkesi kendi ayakınıza çağırabilirsiniz de ondan...

— Memur önce beyannameye, sonra da gelen zata kalıbına kıyafetine bakmış:

— Ayakkabı istiyorsunuz öyle mi?

— Evet beyannameye de yazmıştım zaten...

— Telefonunuz var mı?

— Telefonunuz ayakkabı ile münasebeti ne?

— Size telefonunuz var mı diyorum...

— Var...

— Öyle ise ayakkabı alamazsınız...

— Neden?

— Telefon sayesinde siz herkesi kendi ayakınıza çağırabilirsiniz de ondan...

İSTER İNAN İSTER İNANMAI

İki veçheli projektör

Sabahın Sabahı:

Bu devran böyle
Gelmış böyle
Gidecektir, çünkü

Burban Cahid

İngiliz roman ve tarih üstadı Wels'in fikirleri etrafında konuşmalar yapıyor. Malumdur ki geçen Büyük Harbin sebepleri ile neticelerini tahsil eden Wels Avrupanın selâmetini federal bir Avrupa Cumhuriyetinde görüyordu. Yani Amerika nasil irili ufaklı devletlerin bir araya gelmesinden doğmuşsa aşağı yukarı bu vaziyeti Avrupa için de tabii görüyordu.

Avrupanın içtimaî, millî ve tarihî bünyesi böyle fêdêratif bir topluluğa elverişli değildir. Fakat (Cihan tarihî) müellifi ne olsa bir romancı olduğu için böyle bir tasavvurda bulunması marz görülmür. Onun, hâdiseleri tesbit eden objektifi sağlamdır. İlerisi için yürüttüğü fikirleri de samimî arzu şeklinde kabul etmek doğru olur.

Amerika cemaatleri gibi tarihîleri, örf ve âdetleri, ihtirassları ve siyasi maceraları olmyan küçük birlikler için bugünkü teşkilât tam manasile biçilmiş kaftandır.

Fakat küçük Avrupanın dar haritası üstüne böyle kılıf geçirmek mümkün müdür. Bu avuç içi kadar yere öyle çetin iddialı milletler toplanmıştır ki onları davalardan vazgeçirmek için hepsini bir baskı altında tutacak ezici bir kuvvet sahibi olmak lâzımdır. İki asırdanberi her fırsatla şahlandırılan milliyet hislerini kuvvete bastırmak daha tehlikelidir. Tazyik ve tahakküm bu hisleri kazıştırır. Şu halde Avrupa için Wels'in nazariyesi ve yarımkı Avrupa için bugün harbedenlerin yeni nizamı da bir maksada varmaktan uzaktır.

Bir Transilvanya parçasının iki müttetik ve komşu millet nasıl birbirine düşürdüğüne şahid olduğumuz şu zamanda daha büyük iddialar ve daha büyük kuvvetlerle karşı karşıya geleceğimizin aynı nizam altında sakin ve gayretsiz kalmaları imkânı yoktur. Harb devam ediyor. Netice üzerinde münakaşa edilmez. Fakat iki tarafın da mutlak adalet üzerine kuracaklarını vadedtikleri yeni dünya çerçevesini gene eski hamam eski tas olacağına iddia etmek hafiflik olmaz. Çünkü muhariblerin bu vâdeleri tıpkı cenaze arkasında gidenlerin fani dünyaya lânet edip mukadder âkıbetten bahsederek garazsız, ihtirassız tavır ve eda takımlarına benzeyen. Onlar rahmetliyi toprağa bırakıp döndükten sonra nasıl eski hallerine dönerlerse muharibler de cepheleden dönüp masama oturdıkları zaman gene eski garaz ve ihtirass havasına zömülürler. Bu devran böyledir. Böyle gelmiştir ve böyle geçecektir.

Burban Cahid

RADYO

CUMARTESİ 5/9/1942

7,30: Saat ayarı, 7,32: Vücutumuzun yapısalı, 7,40: Ajans haberleri, 7,55/8,30: Senfonik program (P.L.), 13,30: Saat ayarı, 13,33: Türkçe plâklar, 13,45: Ajans haberleri, 14: Riyasetülmühür bandosu, 14,30: İstanbul at yarışlarının tahminleri, 14,40/15: Temsil: «Şu Pa, tavassuzun yaptığını doğru buluyor musunuz», 18: Saat ayarı, 18,03: Radyo dans orkestrası - Her telâf programı, 18,45: Radyo çocuk klübü, 19,30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19,45: Serbest 10 dakika, 19,55: Kasa Yasal programı, 20,15: Radyo gazetesi, 20,45: Şarkı ve türküler, 21: (Kendimizi tanıyalım), 21,15: Dinleyici istekleri, 21,45: (Meslekler konuşuyor), 22: Radyo salon orkestrası, 22,80: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsaalar.

NİKÂH

Edremlî fabrikâtor ve tüccarlarından

Mehmed Ergin'in kızı

Nedime Ergin

ile gene Edremlî fabrikâtor ve tüccarlarından

Agâh Fıratoglu'nun

nâkahları dün Gedâpasadâki hanelerde tarafeynin akrabâ ve dostları huzurunda icra kılınmıştır. Yeni evlilere sadâket temenni ederiz.

TAKVİM		Eylül	
Küni sene 1868	5 Cumartesi	Arabi sene 1361	Hizir 128
Agustos 28	Resmî sene 1942		
GÜNEŞ		İMSAK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
6 31	4 46	9 09	
10 54			
Şaban		Yatsı	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
13 18	16 51	19 46	21 13
5 08	9 16	12 -	1 35

Üsküdar adliyesindeki hâdise vâsilesile

Adliye Vekiline açık mektub

Duruşma saatlarının yoluna sokulmamış olması ilgili her vatandaş için haklı bir şikâyet mevzuu oluyor. Buna niçin meydan vermedi?

Yazan : Avukat Dr. Suad Tahsin Türk

[Baş tarafı 1 inci sayfada] fei vekâleti gereği gibi ifaya muktedir olamayan pek çok ve killere maalesef adliye hergün rasgelmek mümkündür.

Bu hâdisenin sebep ve illetini arz ve tahlil edecek değilim. Yalnız vak'anın şu yolda olduğunu söylemekle iktifa edeceğim:

Mahkemeler, vatandaşlara adalet tevzi ederken onların muhakemesini davet ettikleri muayyen saatlerde icra edememektedirler. Mahkemeler, ekseriya dava saatlerini öğleden evvel (10) ve öğleden sonra (14) olarak ikiye ayırmışlardır. Bilfarz bir mahkeme günde 16 davaya baksa bunlardan 8 davanın taraflarını sabahın saat 10 unda ve diğer sekizinin taraflarını da öğleden sonra saat 14 de duruşmaya davet eder. Şimdi sabahın onunda rüyet edilecek sekiz davadan sekizincisinin taraflarından biri olduğunuzu bir tasavvur buyurunuz. Talihiniz varsa ancak ve en çabuk saat 12 de davanız görülmüş olabilir. Aksi takdirde 14 de bakılacak davalarla birlikte işinizin öğleden sonraya da talik edilmesi mümkündür. Ben, sabahleyin saat 10 da davet olduğum halde sekiz saat teahhürle ancak akşam üstü saat 18 de duruşmaya alındığımı hatırlıyorum. Bir saatlik, iki saatlik, üç saatlik teahhürlerle davet edildığımız saatlerden geç duruşmaya alındığımız hergün tesadüf ettiğiniz hâdiselerdir. Doğruluk ve adalet müessesesi olan adliye mahfilinde cereyan eden bu yoldaki hâ-

diselerin hiç bir vatandaşın üzerinde müsbet tesir yaptığını kimse iddia edemez. Benim ve avukat arkadaşlarımın bu hâdiseler sebebiyle vazifelerimizi birçok defalar lâyıkile ifaya imkân bulamadığımızı sayın Vekile itiraf etmediği bir fazilet eseri telâkki ederim.

Saat 14 de üç ayrı mahkemede işi olan bir avukat pek az vazife deruhde eden bir avukat sayılabildiği halde (14) rakamının, akşamın gayri muayyen saatlerine kadar uzanan zamanın tamamına şâmil bir mâna ifade eder şekilde mahkemelerce kullanılmakta oluşu bu avukatı bu üç vazifeden ekseriya birini veya ikisini ifa edemez hale getirmektedir. Bir de günde 8, 10 ve daha fazla davası bulunan bir meslekdaşın âkibetini teemmül buyurunuz. Bütün bütün imkânsızlıklar içinde bocaladığımız kolaylıkla görürsünüz. Hâdise avukatlara hâs ve şâmil kalsa, kol kırılır yen içinde kalır diyerek teselli bulmak belki mümkündür. Fakat bir de mahkemelerin adalet tevziinde hisselerini bizzat almağa gelen vatandaşları ve yabancılara düşününüz. Elinde celbnamesi veya davetiyesiyle davacı veya davalı, suçlu veya şikâyetçi, şahid veya ehli vukuf saat 14 de mahkeme kapısında hazır. Aradan birçok saatler geçtiği halde bir türlü sırası gelip çağırılmayan bu iş güç sahibi zavallı talihsizlerin cekeceği sıkıntı ve kaybedecekleri zamanı bir tasavvur buyurunuz. Saat 14 de çağırıldığı halde saat 16 da mahkemeye alınan kimse ne

kadar sabırlı ve metin olursa olsun ve ne derece hüsnü niyet sahibi bulunursa bulunsun onun her halde adliyeden memnun çıkacağını tasavvur etmek ve adalet cihazı için iyi bir fikir edinmiş olduğunu kabul etmek mümkün değildir.

Mahkemede işi olan her vatandaşın ve her meslek adamının bu halden şikâyetçi olduğunu yakinen biliyorum. Ve bunu bu mektubunla size bildiriyorum. Basit bir şekil ve usul noksanından dolayı adliyemiz için menfi intibalar tevli eden bu aksaklığa niçin mâni olmaları ve bir çare düşünmemeli?

Adliyemiz Türk inkılâbının samimi ve sadık bir bekçisidir. Hâkimler, emsalsiz bir ferâğatle millî emniyet ve âsâyisin enerjik ve idealist müdafileri olduğunu isbat etmişlerdir. Türk hâkimlerinin tahammül ettikleri tarihi mes'uliyetin ehemmiyetini hiç bir vatandaş inkâra mecal bulamaz. Onların bütün millet için bir iftihar levhası teşkil eden müsel sel faziletlerini adliye ailesine mensub nâciz bir ferd sifatiile göğsümü kabartarak tabii reisi-miz olan sizin huzurunuzda hayırla yâdetmezi bir meslek ve vicdan borcu telâkki ederim. Böyle şerefli bir adliyenin, duruşma saatlerine taallük eden basit bir usul ve şekil sebebiyle vatandaşlar üzerinde menfi intibalar bular (Devamı sayfa 3/2 de)

Bulmacamız

(Bugün sayfa 5 tedir)

Domuz avına çıkan korkak

Ayhan on dört yaşına gelmişti. Fakat çok korkaktı. Evde karanlıkta odadan her tarafa dikkatli dikkatli bakar, pencereleri sıkıca örter kapıyı, muhakkak kilitleydi. Böyle yapmasına rağmen daha uyumadan düşünmeye başlar, odada birinin meselâ karyola altında saklanmış olacağından uyur uyumaz oradan çıkıp kendisini keseceğini hatırına getirir. Uykusu kaçır, korkudan karyola altına da artık bakamaz. Bütün geceyi uykusuz geçirirdi. Annesi babası Ayhanın bu huyundan çok ürkerlerdi. Oğulları hep böyle korkak mı kalacaktı.

Ta'îl zamanında Ayhanı bir köyde yaşayan amcasına göndermek istediler. Ayhan buna pek sevinmedi. Çünkü köylere bazar kurduklarını ve vahşi domuzların indiklerini köylüleri parçaladıklarını işitmişti. Fakat babası çok ısrar etti. Ayhan da yola çıktı. Köy trene üç saat sürüyordu. Ayhan annesinden babasından ayrıldıktan üç saat sonra köyün istasyonuna varmıştı. Amcası kendini bekliyordu. Birlikte bir arabaya bin diler. Amcası Ayhanın korkaklık huyu olduğunu bilmezdi. Yolda ona köyden bahsederken yalnız başına kırlara gitmemesini de tenbih etti. Sebebini de söyledi. Son günlerde vahşi bir domuz geceleri köyün etrafında dolaşıyordu.

Ayhan artık hep bunu düşünüyordu. Eve geldikleri zaman hiç işti. Hâsi yoktu. Domuzdan korkması yüzünden istihası da kaçmıştı. Amcası ona yatacağı odayı gösterdi. Ayhan odasına girdi. yatı, fakat korkuyordu. Uyuyamadı. Bir aralık sofada avak sesleri duydu. Korkusu büsbütün arttı. Karyolanın altına girdi. Kapı açılmıştı. Usulca baktı, içeri giren amcası idi. Amcası Ayhanı göremeyince:

— Her halde cesur çocuk olacak, dedi, sakın o vahşi domuzu öldürmek için dışarı çıkmış olma-

hayvanın ayak sesleri kendine yaklaşıyordu. Herhalde vahşi domuz olacaktı. Biraz evvelki cesaretiinden eser kalmadı. Ayakları tutmaz oldu. Yere düştü. Hayvan yaklaşmıştı. Muhakkak domuz olacaktı. Şimdi kendini parçalayacaktı. Ne demişti de evden çıkmıştı.

Ensesinde sıcak bir nefes hissetti. Domuz şimdi parçalayacak. Fakat hayır parçalamıyordu. Göz ucuyla baktı. Ve o zaman işi anladı. Bu hayvan vahşi domuz değil, uslu bir dana idi. Korktuğuna mahçub oldu.

Amcası gelmeden yerinden kalktı. Amcası Ayhanı görünce sevindi:

— Benim cesur yeğenim domuz avına çıktın ha. Cesursun amma bu işleri bilmek lâzım. Seninle bundan sonra beraber ava çıkarız. Ben av nasıl yapılır sana öğretilim. Dedi.

Ertesi gün birlikte ava çıktılar. O vahşi domuzu da birlikte öldürdüler. O zamandanberi artık Ayhan hiç korkak değildir.

sin, Yardımına gideyim.

Amcası odadan çıkınca Ayhan bir an düşündü. İlk defa kendisine cesur deniliyordu. Amcasının bu düşüncesini değiştirmemeliydi. Ne olursa olsun dışarı çıkacaktı. Odadan ve evden çıktı. Kapı yanında duran bir baltayı da almıştı. Amcasının uzaklardan sesi geliyordu:

— Ayhan neredesin?

— Buradayım amca.

Bağırıldı. Fakat bir ses duydu. Bir

Yeni bilmecemiz

Ok atan çocuk, nişancılıkta meharretini göstermek için kardeşini de çağırması. Bir kenarda duran kardeşi onu seyrediyor. Nerede olduğu birdenbire görünemez. Fakat dikkat ederseniz bulursunuz. Bulursanız olduğu yere bir işaret koyun ve resmi gazeteden kesip bize gönderin. Doğru bilenlerden birinciye: Bir kutu tahta oyuncak, İkinciye: Bir sulu boya takımı, üçüncüye: Bir kasket, diğer 35 kişiye de ayrı ayrı güzellikte hediyeler verilecektir,

İnönü gezisi açıldı

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

Noyon, Parti müfettişi Suad Hayri Ürgüblü, şehrimizdeki meb'uslar Şehir Meclisi azaları, gazeteciler, vilâyet ve belediye erkânı ile binlerce halk hazır bulunuyorlardı.

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lutfi Kırdar aşağıdaki nutku ile merasimi açtı:

Valinin nutku

— Aziz ve muhterem dinleyiciler;

Geçen asırların karanlığı içinde müessesel bir şan ve şeref şimşegi halinde çakan Türk tarihi, zaman zaman eşsiz kahramanlıklar, büyüktükler, ulvi ve kutsal hamaset levhaları göstermekle beraber yer yer şükran ve minnetle karışılan, lazım gelen talih hâdiseleri de kaydeden; dileğin Cümhuriyetimiz, Milli Şefimiz, büyük ve kahraman İsmet İnönü, millet ve memleketimiz için talih müstesna lütuflarından biridir. Türk milletinin en kara günlerinde Ebedi Şefimiz ve büyük kurtarıcımız Atatürk şerefli kurtuluş savaşına girdiği zaman ve bu savaşın bütün devamı müddetince yanında İsmet önünü'yi bulmuştu; istiklâl ve istihlâs harbini muvaffakiyete götüren yollarda onu daima en ön safta üstün zekâ ve idaresi, bitip tükenmek bilmeyen enerjisi, yılmaz azmi, ebedî bir hayat ve kuvvet menbaı olan taptaze ruhu ve iman ile vurmuş, çalışmış, kumanda eder ve millet ve memleketi felâketlerden; zorluklardan ve düşman çizmeleri altında çöğnenmekten kurtarılan gördük. İstiklâl ve istihlâs harbi ile kazanılan muazzam ve tarihi kıymetâ, Lozanda dünya devletlerinin kabul ve tasdikî ile tarih sahnesine asırların nadir gördüğü siyasi bir muvaffakiyet hâlinde nakletmeğe muvaffak olan yine odur. Devletimizin bânisi, milleti, milletimizin kurtarıcısı, Cümhuriyetimiz Atatürk'ün sağlığında onun yanı başında senelerce hükümet reisi olarak bütün iyi ve iletî hareketlerde, yurdun baştan-başta demiryolları ile örülmesi için emek sarfedilirken, fabrikalar kurulur, sanayileşme hareketi genişler ve memleketin refah, saadet ve taaliî yolunda mütemadîyen ve müstemirren çalışırken Başvekil İsmet İnönü'nün hizmet ve gayretine Türk tarihi her zaman şükran ve minnetle hatırlayacaktır. Eşsiz Atatürk'ün fani hayata gözlerini kapamaından sonra millî birlik İsmet İnönü'nün büyük ve hacikülâde şahsiyeti et-

rafında kuvvetlenip perçinlendi ve dün yanın içinde kıvrıldığı son ateş, ölüm ve ızdırab yıllarında Türk yurdunun sulh ve sükûn ile sarılı, felâketlerden uzak ve sağlam bir emniyet içinde kalabilmesi harbi yapan kumandanın sulhü muhafaza etmeyi de bitmiş olmasındandır. Vê teslim buyururuz ki sözleri, min başında kayıtlı ve işaret ettiğim gibi İsmet İnönü Türk milletî için talih bir lütuftur, her zaman ele geçmez esiz, nadir ve müstesna bir lütuftur. Yurdumuz, Milli Şefin dâhiyane idaresi altında, emniyet ve sulh ve sükûn içinde hergün yeni bir ilerleme adımı atıyor ve atacaktır.

Dünyanın içinde bocaladığı fevkalâde vaziyet bizi elbette her zaman tedbirli, tetik ve ihtiyatlı bulunmağa mecbur etmektedir; fakat millî emniyetimiz için lazım olan her türlü tedbir ve ihtiyat alınmadan sonra içeride yurdumuzun güvencesini, temizliğini, rahatlığını temin etmek yolundaki çalışmalarından da elbette geri kalmayacağız.

Aziz ve muhterem dinleyiciler,

Bu toprak bizindir; dünya ne kadar buhranlı, etraf ne kadar karanlık, ufuklar ne kadar bulutlu ve şimşekli olursa olsun, vatanımız bizindir, bizim olarak kalacaktır. Hükümet toprağımızı korur, müdafaa ve emniyetimizi gündün güne sağlamlaştırırken belediyeler de kendi küçük çevreleri içinde mukaddes vatan toprağını hergün biraz daha güzelleştirerek ve üstünde daha ziyade zevkle, rahata, maddî ve manevî inşirah ile, vâdani ve bedîî hazla dolaşabilir hale getirmek vazifelerinden geri kalmazlar. Vatanımızı müdafaa etmek elbette birinci borcumuzdur; mukaddes, sağlam ve emîn bir müdafaa çemberi içinde bulunan vatanımızı her şeye rağmen imar etmek te aynı derecede kuvvetli vazifelerimizden biridir. Biz bu toprağın üstünde ebediyen yaşamağa ve iyi yaşamağa azmetmiş insanlarız; toprağımızı dışarıya, tırnağımızla, maddî, manevî her vasıtaya baş vurarak imar etmeği ku'sî bir vatan hizmeti sayıyoruz.

Tabiat ve tarihin tacı giydirdiği İstanbul'da elbette her zaman insan zekâsı, fen bilgisi ve el emeği sarf ile vücuda gelebilecek pek çok işler bulunacaktır. Efrakâş yıldanberi şehri imar etmek yolundaki naçiz hizmetimize daima yardım ve hüml olan İstanbul Belediye Meclisi bu imar hamlesi içinde bir yan-

dan şehri güzelleştirmeye çalışırken bir yandan da meziyetlerini nutkumuzun başında tazim ve iffihar ile saydığımız Milli Şefimiz İsmet İnönüye şehrin büyük saygı ve bağlılığını bir kere daha göstermek istedi ve ehemmiyetli, şerefli ve tarihi iki karar verdi. Bunlardan biri Taksim'de Milli Şefin namını taşıyacak bir gezi vücuda getirmektir. İstanbul Belediye Meclisinin şehir halkını temsilen, ittîfak ile ve alkışlarla verdiği bu kararı oldukça uzun ve yorucu bir me-salden sonra bugün tabii sahasına koyabilmek şerefi benim için pek büyük bir haz teşkil ediyor. Huzurunuzda İnönü gezisinin açılış merasimini yapmak fırsatını kazandığım için kendimi mes'ul addediyorum; fakat aziz ve muhterem dinleyiciler, hayatımın asil büyük saadetini İstanbul Şehir Meclisi'nin vermiş olduğu ikinci mühim, şerefli ve tarihi kararı tabii sahasına koyma yolundaki teşebbüsümüz tamamlandığı gün hissedeceğim. Bu karar, bugün üzerinde bulunduğumuz sahayı Milli Şefimiz'in güzel ve san'atkarane bir heykeli ile süslemek ve şehrin Milli Şef o'nan minnet, şükran ve bağlılığını, bir kere de bu suretle ızhar etmek kararudur. Heykel ihale edilmiştir, uzun etüdler yapılmıştır, milletler arası şöhrat sahibi bir san'atkâr Türk san'atkarlarıyla beraber çalışmaktadır. Bu ehemmiyetli san'at eseri tamamlandı buraya konulduğu gün İstanbul abidelerinden birini kazanmış olacaktır. Şehrin imarı yolunda karar ve vazife almış olan ben ve Şehir Meclisi azası arkadaşlarım da hizmetlerimizin mukâfatını bu suretle görüp teselli ve saadet hissedeceğiz. Büyük İnönü adını bu geziye vermek suretile candan minnet ve bağlılığımızı göstermek fırsatını bulduğumuz Milli Şefimize uzun ömür dileriz; onun hayatta ve sıhhatte olması Türk milletinin, refah, saadet ve terakki yolunda olması demektir.

Toplantımıza şeref verdiğiniz için de hepimize ayrı ayrı teşekkür eder, saygılar sunarım.

Açılış

Valinin nutkundan sonra Maarif Vekili Hasan Âli Yücel gezinin kordelâsını kesmiş ve müteakiben büyük bir ilâna ile hazırlanan gezi müsafirler tarafından gezilmiştir.

Bilâhare davetliler Belediye tarafından hazırlanan büfede ızaz edilerek törene nihayet verilmiştir.

«Son Posta» nun edebî romanı: 98

Erkeği Kadının Yaratır

YAZAN:

NUSRET SAFA COŞKUN

Hattâ şeref ve haysiyetinizin bile... Sizin Semahat Hanım ile alâkanızı kesmeğe muvaffak olamadığı takdirde kocasına haber vermek cür'etini gösterecekti. Düşünün ne feci bir şey!... Benim hiç bir kabahatim yok. Bu kadının bu derece adı ve küstah olduğunu bilemezdim. Sizi seviyor, sizi tehlikeden kurtarabilir sandım. Bu kadından korkunuz, onu tehlikesiz bir hale getiriniz Vedad Bey! Hakınızda verilmiş çok ağır kararları var.

Füsunu dinledikçe, hayret ve hiddetten boğuluyorum. Saadet demek bana bu ihaneti yapabilecek?

Ya Füsuna, ondan daha mı az kızıyorum? Niçin kabahatsiz?.. Böyle bir işe kalkmakla Saadeti tahrik etmiş olmuyor mu? Ne çare ki, ona karşı asabiyetim çok fazla sürmedi. Bu akşam çok müsamahakârım ona.. Hele, ümitsizliğin, endişenin kendisini böyle gülünç bir teşebbüse sürüklediğini itiraf ettikten sonra..

Etrafında neler oluyormuş da farkında değilmişim! Füsunun bu ikazı iyi oldu. Demek, Saadet bana Semahati kaybettirecekti? Semahatin kocasına böyle bir ihbar yapıldığı takdirde, benim eskisi gibi onlara gidip gelmeme, sık sık konuşmamıza imkân var mıydı? Bu suretle benim felâketimi hazırlamış olacaktı.

Dişlerimi gıcırdattım. Vahşi kadın, alacağın olsun senin!...

Füsun sesi titriyerek sordu: — Bana kızmadınız değil mi? Beni mazur görüyorsunuz?

Cevab vermedim. Kafam o kadar çok şeyle dolu ki... Günlerin büyük hâdiselere gebe olduğu meydana çıkıyordu. Füsunun dediği doğrudur. Şeref ve haysiyetimi bile tehlikede... Bunları düşünürken, gayri ihtiyarî düşüncelerimi büküyor, acı acı gü-

lümsüyorum. Şeref ve haysiyet!.. İşte iki koca mefhum ki, artık benim küçücük şahsiyetim bunların arasında bodur gözükmeğe mahkûm. Şeref ve haysiyet! Ben artık bu kelimelere sarılabiliyordum? Namulu bir insanın ancak sırtına alabileceği bu elbiseler benim üzerimden sarkmaz mı?

Evlî bir kadını seviyorum, hâlâ bu kadından ümidvarım, eniştemin metresile yaşıyorum, sevdiğim kadının kızı bana cazibeli geliyor. Karşıma bir zavallılık nümunesi halinde gelen akrobamdan küçük bir kız birdenbire ihtiraslarına kibrit çakıyor. Şimdi nasıl olur da, şeref ve haysiyetimi tehlikede diye endişeye

düşerim? Hayır oğlum Vedad, sen şeref ve haysiyetimi tehlikede, bir skandala maruz kalacağım diye korkmuyorsun! Sırf, foyan meydana çıkınca, yüzüne kapanacak kapıların arkasında kalacak sevgilileri düşünüyor sun! Kendimi itham ediyorum. Bu bana son zamanlarda âriz olan bir hastalık...

Yavaş yavaş vicdan azabı mı hissediyorum? Bu itham, bu korku, vukubulacak hâdiselere bir hazırlanış mı yoksa?

Halbuki ben, vicdanımdaki bu kıpırdanışı, Semahati, evlendiğinin üçüncü günü, zorla arzularına râmederken duymamıştım.

(Arkası var)

Üsküdar adliyesindeki hâdise vesîesi'e

(Baş tarafı 3/1 de)

rakması kadar o adliyenin her hangi bir mensubunu üzebilecek acı bir mevzu tasavvur etmek cidden muhaldir. Adliyemizde duruşma saatlerinin yoluna sokulmamış olması ilgili her vatandaş için haklı bir şikâyet mevzuu oluyor. Bu yüzden füzulen işini ve gücünü kaybeden yüzlerce insan adliye koridorlarında neş'esiz, üzüntülü, tenkidkâr ve şikâyetçi olarak dolaşır duruyorlar. Bir de bunlar arasında adliye aielisinin tabii efradı olan avukatlara da tesadüf olunduğunu bir tasavvur buyurunuz. O avukatlar ki bu sebeble birçok vekâlet hizmetlerini ya tamamen veya kısmen ifaya muktedir olmadıkları için binnetice adaletin tevzii işindeki mühim vazifelerini de lâyıkile görüp ikmal edemiyorlar. Buna niçin meydan vermeli?

Bazı basit ve müteferri gibi görünen küçük ihmallerin kısa zamanlarda işin esasını ve mahiyetini kötileyip bozduğu ekseriya müşahede olunan acı hakikatlerdendir. Aramızda ve

meslekde yükselerek hakiki ve mütehasıs bir adliyecî olan muhterem reisimizden bu işin nizam altına alınmasını beklemek en tabii hakkımız olduğu kanaatindeyim. Bu sebeble sayın Vekilim, bu bozukluğu ve aksaklığı muktedir ellerinizle bizzat ıslah ve tanzim etmenizi sizden ehemmiyetle ve ısrarla rica ediyorum.

Suad Tahsin Türk

Yeni nesriya

Divan edebiyatında kelimeler ve remizler, mazmunlar ve mefhumlar

Aydın meb'usu ve Kayseri, Niğde Eyaleti Parti müfettişi, güzide edebiyatımız Agâh Sırrı Levend bu isimdeki 10 uncu eserini neşretmiştir. Divan edebiyatındaki bu mevzudaki derin bir vukufu tahlil eden bu eseri, Niğde Halkevi bastırmıştır. Kütüphanemize böyle değerli bir eser kazandırdığından dolayı Agâh Sırrı Levend ve Niğde Halkevinin tebrik eder, okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

Münakalât Vekâleti: Devlet Denizyolları Umum Müdürlüğünden:

İzmir şube muhasebesinde 120 lira aylık ücretli bir memurluk açtır.
Muhasebe işlerinde çalışmış ve barem derecesi uygun ve askerlikle ilişkisi kalmamış taliblerin vesikaları ile birlikte Denizyolları Zat İşleri müdürlüğüne müracaatları. (9566)

Urfa gümrük muhafaza satınalma komisyonu başkanlığından:

Cinsi	Miktarı Kilo	Tahmin	Teminatı Lira Kr.	İhalenin şekli	İhale günü	Saati
Siğir eti	70.000	35000,00	2645,00	Kapalı zarf	21/Eylül/942	11
Koyun eti	58.800	41160,00	3087,00	Kapalı zarf	24/Eylül/942	11
Saman	484.000	33880,00	2389,00	Kapalı zarf	25/Eylül/942	11
Odun	840.000	67200,00	4300,00	Kapalı zarf	30/Eylül/942	11
Kuru ot	330.000	59600,00	2970,00	Kapalı zarf	6/1.Tegrin 942 Salı	11

A — Yukarıda yazılı beş kalem insan ve hayvan yiyeceğiyle yakacağı hiza- larında gösterilen gün ve saatte Urfa gümrük muhafaza satınalma komisyo- nunda kapalı zarfla satın alınacaktır.

B — İsteklilerin ihale saatinden bir saat evvel teklif zarflarını komisyona vermiş olmalarıdır.

C — Şartnameleri okumak isteyenler sözü geçen komisyonda hergün göre- bilirler.

D — İstekliler girmek istedikleri kalemin hizasında gösterilen teminat akçe- sini Urfa gümrük muhafaza ka'ası veznesine yatırıp vezne makbuzile ve ban- ka mektubile şartnamenin 4 üncü maddesinde kendilerinden istenilen vesakile birlikte gelmeleri ilân olunur. (9467)

Münaka'ât vekâleti devlet limanları işletme umum müdürlüğünden:

Kaptan, çarkçı, şoför, yağcı, gemici, ateşçi alınacaktır. Matlûb şeraiti haiz olanların Galatada idare merkezindeki beş enspektörlüğe müracaatları ilân olunur. (9599)

Ankara Üniversitesi dil ve tarih - coğrafya fakültesi dekanlığından:

Ankara dil ve tarih - coğrafya fakültesine talebe kayıma Eylülün 15 inci günü başlanacak ve Birinciseyrin sonunda nihayet verilecektir.

Fakültede tedris olunan zümreler şunlardır:

Türk dili ve edebiyatı	Felsefe
Fransız dili ve edebiyatı	Arkeoloji
İngiliz dili ve edebiyatı	Sumeroloji
Alman dili ve edebiyatı	Hititoloji
Arap dili ve edebiyatı	Sinoloji
Fars dili ve edebiyatı	Hindoloji
Rus dili ve edebiyatı	Hungaroloji
Klasik filoloji	Antropoloji ve Etnoloji
Tarih	Coğrafya

İsteklilerin bir dilekçe ile hise ve okulluk diplomalarını ve sıhhat raporla- rını bağlayarak Salı ve Cuma günleri saat 9,30 dan 17 ye kadar Fakülte mü- dürlüğüne mürcaat etmeleri lazımdır. (7366-9422)

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen Beyoğ- lunda Tophane eski defterdar Ebülfadıl yeni Kılıçalı mahallesinin eski Mek- teb çıkamazı yeni Batarya sokağında eski 15 yeni 14 No. 11 ve tamamına 7000 YEDİ BİN lira kıymet konan arsamin 1/4 hissesi peşin para ve açık arttırma ile satılacaktır.

1 — İşbu gayri menkulün arttırma şartnamesi 9.9.942 tarihinden itibaren No. ile İstanbul Dördüncü İcra dairesinin muayyen No. sında herkesin görülebmesi için açıktır. İlanda yazılı olanlardan fazla malûmat almak iste- yenler, işbu şartnameye ve 42/692 dosya numarasile memuriyetimize mür- caat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kaymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey veya milli bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124).

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahib- lerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren ON BEŞ gün içinde evrakı müsbitle- lerle birlikte memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini o- kumuş ve lüzumlu malûmatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve şibar olunurlar.

5 — Gayrimenkul 28.9.942 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Dördüncü İcra memurluğunda üç defa bağırdıktan sonra en çok arttıran ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde yet- mi's beşini bulmaz veya satış isteyen alacağına rüçhanı olan diğer alacaklı- lar bu'unup ta bedeli bunların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma ON gün daha temdid edilerek 8.10.42 tarihine müsadif Perşembe gü- nü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul Dördüncü İcra memurluğu odasında art- tırma bedeli satış isteyen alacağına rüçhanı olan diğer alâkâhların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartile. en çok arttıran ihale edilir.

6 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen müh- let içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklif'e bulunan kimse arzemiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona. razı olmaz veya bulunmazsa hemen YEDİ gün müddetle arttırmaya çıkariip en çok arttıran ihale edilir İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde beş'en hesap olonacak faiz ve diğer zecarlar ayrıca hükme hacet kal- maksızın memuriyetimize alıcılara tahsil olunur. Madde (133).

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını, yirmi sene vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermeğe meburdur.

Müterakın vergiler, tenvirat ve tanzifat ve tellâliye resminden mütevellid belediye rüsumu ve müterakın vakıf icaresi alıcıya aid olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayri menkul yukarıda gösterilen tarihte İs- tanbul Dördüncü İcra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. 942/692

Nişantaş Kız Enstitüsü Müdürlüğünden:

100 × 80 × 60 eb'adında bir fırınlı, 4 ocaklı musluklu bakır su deposu ve bir kül sandığı ve 1 M. metre kalınlığında saca yapılmış 25 adet mutbak ye- mek sobası açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Muhammen bedel 3750, muvakkat 282 liradır.

2 — Eksiltme 1942 Eylülünün 21 inci Pazartesi günü saat 14 de Yüksek Mektepler Muhasipliği binasında toplanan komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Şartname ile krokinini görmek isteyenlerin okul idaresine ve eksiltme- ye iştirak edeceklerin de bu işi yapabilecek ehliyeti haiz olduklarını tevsik e- den vesikaları ve Ticaret Odasının 1942 yılına aid kayıd varakası ile birlikte belli gün ve saatte komisyona müracaatları. (9661)

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

İstanbulda Liseler Alım Satım Komisyonu Reisliğinden:

Cinsi	Beher kilo T. Fiyatı	Miktarı Kilo	İlk teminatı Lira	Şartname bedeli Kr.
Ekmek (adedi)	16	570000	5810	456
Toz şeker	110	83500	7337,50	609
Kesme şeker	130	23000		
Pirinç	110	56500	4357,50	311
Sabun birinci nevi	85	13800	979,75	
Karpuz	13	57000		
Kavun (Kırkağaç)	18	57000	2321	155
Üzüm (Çavuş)	45	29500		
Mangal kömürü	10,50	34000	267,80	

Komisyonumuza lağ'ı 6 yataklı lisenin 1942 mali yılı ihtiyacı olan ve te- ferruatı yukarıda gösterilen yiyecek ve yakacakları kapalı zarf usulile eksilt- meye konulmuştur. Eksiltme 10/IX/1942 Perşembe günü saat 15 de Beyoğlunda Liseler Satım Alma Komisyonunda yapılacaktır. İstekliler teminat makbuzu, 1942 yılı Ticaret Odası vesikası ve tekliflerini havi kapalı zarflarını sözü ge- çen saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri, Postada olacak teklifler kabul edilmez. Teminat yatırmak ve şartnameleri almak isteyenlerin Galatasaray lisesinde komisyon kâtibliğine müracaat etmeleri. (8941)

Üniversite A. E. P. Komisyonundan:

Yapılacak işler	Muhammen bedeli Lira	Teminat Lira	İhale tarihi
Üçüncü iç hastahıkları klini- gine 32 kalem madeni eşya	23281	1747	17.IX.1942 Perşembe gü- nü saat 15 te.
Üçüncü iç hastahıkları klini- gine 25 kalem tahta eşya	20585	1544	17.IX.1942 Perşembe gü- nü saat 15.30 da.

Yukarıda yazılı iki iş Üniversite Rektörlük binasında kapalı zarfla eksilt- meye konulmuştur. İstekliler teklif zarflarını ihale günü saat 14 te rektörlüğe vermiş olmaları Liste ve Şartname Rektörlükte görülmüştür. (9271)

Toprak mahsulleri of.sı İstanbul şubesi müdürlüğün- den:

Ofisimiz ihtiyacı için otuz adet kamyon karoserisi karşılıklı pazarlık su- retile yaptırılacaktır. Pazarlık 7 Eylül 942 Pazartesi saat 14 de Liman Hanın- daki Ofis binasında yapılacağından talib olanların mezkûr gün ve saatte şu- bemizde hazır bulunmaları ve şartnameyi görmek isteyenlerin pazarlık günün- den evvel Ofise müracaatları ilân olunur. (9564)

İstanbul Deniz Komutanlığından:

Yaşı 32 den fazla olmamak üzere yedek subaylardan kabul imtihanında muvaffak olanlardan yirmisi deniz or'dusu için hesap ve muamele memuru ye'istirmek üzere alınacaktır. 24 Eylül 942 tarihine kadar mürcaat edilmesl lazımdır. İsteklilerin kayıd ve kabul şartları hakkında malûmat almak üzere komutanlığımıza müracaatları. (9321)

TIYATROLAR

SADİ TEK TIYATROSU

Bu gece

Taksim Altintepe Aile bahçesinde

SÜT KARDEŞLER

Vodvil 3 perde

RAŞİD RIZA TIYATROSU

Halide Pişkin beraber

Harbiyede, Belvü bahçesinin

alaturka kısmında bu gece

ONLAR ERMiŞ MURADINA

Vodvil 3 perde

Memleket haberleri

Turhalda U. köprüde

Büyük bir fabrika şehri olmağa namzed bulunan bu nahiyenin nüfuzu süratle on yedi bine çıktı

Turhal (Hususî) — Türk fabrika ve maki. necilik hamleleri nin güzel ve verimli eserlerinden birine merkez olan Turhal nahiyesi, Tokat vilâyetinin en ileri ve hareketli Nahiyê müdürü kasabalarından bi Kâzım Sungur ri haline girmiştir. Burada büyük bir fabrikanın kuruluşu merkezin nüfusunu altı bine yükseltmiş ve u. mumi nüfusu on yedi bine çıkarmıştır.

Nahiyê, vilâyet merkezine 48 kilometrelik muntazam bir şose ile bağlı ve Tokatın yegâne istasyonu. dur. O.uz iki köyü vardır. Bu köylerin birbirine ve nihayet merkeze bağlayan yolların uzunluğunu takriben dört yüz kilometreye balığ olmakta ve bütün bu saha üzerinde yaz kış tekerlekli vesait işlemektedir. Bilhassa son yıl içinde bu yolların umumî durumunda hayli dü. zen belirmiş, bunu nahiyenin genç ve gayretli müdürü Kâzım Sungur temin eylemiştir.

Turhalın ova mntakası yurdu. muzun en feyizli topraklarına malik bulunmaktadır. Bu topraklarda hububat, afyon, tütün, pancar ve ke. nevir başlıca gelir metalleri olarak mebzulen ve kolaylıkla yetişir. Fab. rikanın mevcudiyet ve teşvikinden doğan ve her sene büyük inkişaf gösteren pancar zeriyatı burayı hakiki kalkınma ve refahın bulunduğu istikamete hızlı adımlarla sevk etmiş bulunmaktadır. Pancar ile diğer toprak mahsullerinin memlekete getirdiği para senevi iki milyon l. rayı bulur.

Dağlık arazi ise hayvan yetiştirir.

Muhitte yaşayış ve emniyet gayet iyidir. Merkezdeki işlerde nahiyê müdürü Kâzım Sugar ile Belediye reisi Raif Yazgan elele vere. rek tam bir ahenk ve iş düzeni bu.

Atıcılık faaliyeti devam ediyor, atışlara girenler çok ehemmiyetli dereceler aldılar

Uzunköprü (Hususî) — Edirne gençlik klüpleri atıcılık faaliyetini teftiş eden Atıcılık federasyonu başkanı ile bölge müdür ve öğretmenî şehrimize gelerek bu. nadaki mükellefler arasında yapı. lan atış müsabakalarında bulun. muşlar ve kaza atıcılık faaliyetini teftiş etmişlerdir.

Atışa iştirâk edenlerden on biri eli puvandan fazla almak suretile beynelmîfel ölçüde birinci derecede, 15 i 40 sayıdan ziyade sayı kazanarak ikinci derecede muvaffa. kıyet göstermiştir.

Yapılan tasnifte 59 sayı ile Uzun köprü gençlik klübünden Mustafa Sert birinci, 58 sayı ile Necatî Bin. göl ikinci ve Adem Dağçe de üçün. cü olmuştur.

Mükâfat kazananlara hediyeleri bölge müdürü tarafından verilmiştir.

Trakya umumî müfettişlik maliye müşavirliği

Edirne, (Hususî) — Lâtîf Çı. ğırkanın Birinci Umumî Müfettişliği Maliye Müşavirliğine tayin edilmesi üzerine açılan Trakya Umumî Müfettişliği Maliye Müşavirliğine Birinci U. Müfettişliği Maliye Müşaviri Rüştü Demiroğlu tayin edilmiştir.

Lâtîf Çığırkan birkaç güne kadar yeni vazifesi başına hareket edecektir.

sulüne muvaffak olmuşlardır. Tam teşkilâtli olan bugünkü Turhalın tek ihtiyacı yalnız bir sulh mahkemesinden ibarettir. Filhakika bu ihtiyac üzerinde durulacak kadar ehemmiyetlidir. Zira Turhala, bil. farz, otuz kilometre mesafeli bir köyden gelen vatandaş, mahkeme. lik işini halletmek için bir de eli kilometrelik Tokat yolunu katetme. ğe ve böylece gün ve zaman kayı. bına, füzuli para sarfına mecbur kalmaktadır.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Veteriner Fakültesi Askerî Kısmının Kayıt ve Kabul Şartları

1 — Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Veteriner Fakültesi Askerî kısmına bu yıl sivil tam devreli liselerden iyi ve pek iyi derecede mezun olan ve olgunluk imtihanlarını vermiş olmak şartile talebe kabul edilecektir. İsteklilerin aşağıdaki şartları hâiz olması lazımdır.

- A — Türkiye Cumhuriyeti tebaasından bulunmak.
- B — Yaşı 18,22 olmak. «22 dahildir.»
- C — Beden teşekkülleri ve sıhhati orduda ve her iklimde fasî hizmete müsaid olmak. «Dil rekâketi olanlar alınmaz.»
- D — Tavır ve hareketi, ahlâkı kusursuz ve seçiyesi sağlam olmak.
- E — Ailesinin hiç bir fena hal ve şöhreti olmamak «Bunun için de zabta vesikası ibraz etmek.»

2 — İsteklilerin müracaat istidalarına şu vesikaları bağlamaları lazımdır.

- A — Nüfus cüzdanı veya musaddak sureti.
- B — Sıhhati hakkında tam teşekküllü askeri hastahane raporu ve aşî kâğıdı.
- C — Lise mezuniyet ve olgunluk şahadetnamesi veya tasdikli sureti.
- D — Okula alındığı takdirde askeri kanun, nizam ve talimatları ka. bul ettiği hakkında velisinin ve kendisinin noterlikten tasdikli taahhüd senedi. Talebe okuldan istifa etmek isterse okulca ta. hakkuk ettirilecek masrafları birden verir ve bu da taahhüd se. nedine kaydedilir.
- E — Sar'ah, uyurken gezen, siddikî, bayılma ve çırpınmaya müptelâ olmadığı hakkında velilerinin noterlikten tasdikli taahhüdname. leri. «Bu gibi hastalıklardan biri ile okula girmezden evvel mahûl oldukları sonradan anlaşılabilir okuldan çıkartılır ve okul mas. rafları velilerine ödetilir...»

3 — İstekliler buldukları mahallerdeki As. Ş. lerine istida ile müracaat edecekler ve şubelerince ikinci maddede bildirilen evrakı ikmal ettikten sonra Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsü Veteriner Fakültesi Askerî Ta. lebe Amirliğine gönderilecektir. Müracaat müddeti Eylülün 25 ine ka. dardır. Bu tarihten sonra müracaat kabul edilmez.

4 — Okula kayıt ve kabul şahadetname derecelerine ve müracaat sırasına göre. İstekli adedi tamam olunca kayıt işleri kapanır ve kabul edi. lenlere müracaat ettikleri askerlik şubelerine tebligat yapılır. «8598»

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

İkinci işletme memur ve müstahdemini için kumaşı ile astar ve kazalını idareden verilmek, telâ, düğme, sırma, alâmetü farika vesair bütün harç ve masrafları müteahhede aid olmak üzere diktirilecek takriben 1771 takım resmi elbise, 910 adet palto ve 1881 adet kasketin imaliyeti işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 21 Eylül 942 tarihinde Pazartesi günü saat 16 da Ankara istasyonunda ikinci işletme binasında toplanacak komisyonda yapılacaktır. Muhammen bedeli 24914.30 yirmi dört bin dokuz yüz on dört lira otuz kuruş ve muvakkat teminatı 1868.58 bin sekiz yüz altmış sekiz lira elli sekiz kuruştur. Bu işe girmek isteyenlerin kanun ve şartnamenin tayin ettiği vesailke muvakkat teminat ve tekliflerini aynı gün saat 15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Şartname ve mukavele, projeleri Ankara, İzmir ve Sirkoci işletme müdürlüklerinden parasız alınabilir. (7334-9415)

LEYLİ ve NEHARİ SEN BENUA FRANSTZ ERKEK LİSESİ

İstanbul Galata posta kutusu 1330

İlk ve Orta mektebi bitirenler için

İhzeri fransızca kursları vardır.

KLÂSİK ve MODERN TEDRİSAT

Olgunluk imtihanlarına hazırlar

Kayıd muamelesi Pazartesi ve Perşembe günleri saat 9 dan 12 ye kadar yapılır. Okul 16 Eylül Çarşamba günü açılacaktır.

PARA PARAYI ÇEKER

T. İŞ BANKASI
K. TASARRUF
HESABLARI

2 İkinci teğrin
Kesidesine ayrılan
İkramiyeler:

1 adet 1000 liralık
1 » 500 »
2 » 250 »
14 » 100 »
10 » 50 »
40 » 25 »
60 » 10 »

Ereğli kömür havzası sağlık komisyonu başkanlığından: Doktor eczacı ve hemşire aranıyor

- 1 — Sağlık teşkilâtına bağlı Zonguldak merkezinde çalışmak üzere «225» lira aylık ücretli bir yedek hekim ile 225 lira aylık ücretli Kilitli mntakası için bir hekim.
- 2 — Sağlık teşkilâtı Kandilli hastahanesi için «300» lira ücretli bir dahiliye mütehassısı.
- 3 — Sağlık teşkilâtı dispanserleri için 150 şer lira aylık ücretli 4 eczacı.
- 4 — Sağlık teşkilâtı hastahanesi için bilhassa Hariçöye, Nisaiye ve Dğum servislerinde çalışmış, iki diğer servisler için de 3 ki cem'an 5 hemşire alınacaktır. Aylık ücreti 70 liradır. Ücretler üzerine ayrıca fevkalâde zam eklenmektedir.

Taliblerin sıhhat sicil numaralarını bildirir kısa tercüme hallerine birlikte dilekçelerini 15.9.942 Salı gününe kadar Havza Başhekimliğine göndermeleri.

Tokat Dokumacılar kooperatifi Ana mukavelesnamesi

(Dünkü nüshamızdan devam)

HİSSE SENEDLERİNİN DEVRİ:

Madde 18 — Hisse senedleri ancak ortağın istihdaf ettiği meslek erba, buna satış, miras veya hibe suretiyle devrolunabilir. Ancak bu hususta idare meclisinin muvafakatı ve devralarak ortaklığa girecek kimsenin 8 inci maddede gösterilen evsafi haliz olması ve 9 uncu maddedeki Formallere ikmal etmesi şarttır. Hisse senedlerinin ahara devri muamelesi mezkur senedlere serh verilme ve hususi defterine kaydedilmek suretile yapılır. Ve kenarları idare meclisi reisi ile azadan bir zat tarafından imzalanır. Ve muamele, ortaklığın resmi mühürü ile mühürlenerek tekemmül eder.

HİSSE SENEDİNİN SAHİBİ:

Madde 19 — Kooperatif bir hisse senedi için birden fazla sahib tanınmaz. Veraset suretile, veya her hangi bir sebeble, bir hissenin birden fazla sahibi olduğu takdirde, bunlar arasından birisini kooperatife karşı hissenin sahibi olarak göstermeye mecburdurlar.

SERMAYE VE EMVALİN HACZEDİLMİYECEĞİ

Madde 20 — Bir ortağın varisi ve şahsi dahleri, hiç bir sebeble, kooperatif sermayesinin, emval ve emlakının hacz altına alınmasını talep edemeyecekleri gibi kooperatifin muhasebe defterlerine nazaran ortak namına tahakkuk olmuş temettü ve faizlerden gayri hiç bir şey üzerinde her hangi bir hak iddia edemezler.

SERMAYENİN EKİLMESİ:

Madde 21 — Kooperatif sermayesi, ortakların çıkma, çıkarılması, ölüm, iflas veya borcunun ödemekten aciz hallerinde eksilebilir. Ancak kooperatif sermayesi azami hadde vasil olduğu bilançosunda mukayyed miktarın, yüzde sekseninden aşağı düşmez.

Bu vaziyette sermayesinin istirdad edilecek kims kooperatifin daha müsaad bir zamanını beklemeye mecburdur.

SERMAYENİN TESVİYE ŞARTLARI:

Madde 22 — Kooperatifin iflas veya tasfiyesi halinde taahhid edilmiş bulunan hisse bedellerinden henüz tedye edilmiş kısmının derhal ödenmesi katabilir.

MES'ULİYET:

Madde 23 — Her ortağın kooperatife karşı mes'uliyeti, taahhid ettiği hisse hisseleri kıymetinin 3 misline kadardır.

FASIL - VI

KOOPERATİFİN ORGANLARI

ORGANLAR:

Madde 24 — Kooperatifin organları şunlardır:

- Umumi heyet.
- İdare meclisi, idare komitesi.
- Müdür.
- Mürakabe heyeti.

UMUMİ HEYET, REY VE TEMSİL:

Madde 25 — Kooperatifin hüküm organı umumi heyettir. Her ortak, kooperatifin bütün işleri hakkındaki reyini bizzat veya vekili vasıtasile, umumi heyete kullanır. Her ortağın, sermaye hissesi ne olursa olsun umumi heyette bir rey vardır. Kooperatifin azası olan hükmü şahıslar, imza salâhiyetini haliz kanunî mümessillerinden biri veya bir kaç marifetle, umumi heyette temsil olabileceği ve bunlarda, bütün ortaklar gibi, yalnız bir rey haliz bulurlar.

Umumi heyette hazır bulunan her ortak, fazla olarak mazaretinden dolayı toplantıda bulunmayan, diğer yalnız bir ortağın, yazılı isimle reyini kullanabilir. Ancak kendisini şahsan alâkadâr eden bir mesele müzakere edilirken, alâkadâr ortak ne asaleten, ne de vekâleten, reye iştirak edemez.

UMUMİ HEYETİN VAZİYETİ:

- Bilanço, netice hesaplarını ve iş raporunu tetkik ve tasdik etmek.
- Kooperatifin faaliyet programını tasdik etmek.
- İdare meclisi ile mürakiblerin raporları ve teklifleri hakkında karar vermek.
- İdare meclisinin salâhiyet ve vazifelerini tesbit etmek.
- İdare meclisi ve mürakabe heyeti azalarını seçmek, işden el çekirmek veya ibra etmek.
- İdare Meclisi ve mürakabe heyeti azalarına verilecek ücret ve ikramiyelerle memur ve müşahid kadrolarını ve masraf bütçesini tesbit etmek.
- Kooperatif Statüsünde teklif olunacak değişiklikler hakkında karar itti, haz etmek.
- Gayri menkul kiralamak, satın almak, yaptırmak veya satmak hakkında karar vermek.
- Kooperatifin diğer bir kooperatifle veya birlikle birleşmesi veya böyle bir birleşme mevcut ise, lüzumu takdirinde, ayrılarak, başka bir birliğe itti, hak hakkında karar vermesi. (Bu takdirde keyfiyetten Ticaret ve İktisad Vekâletleri de haberdar edilir).
- Ortakların onda biri tarafından şahiren yapılmış dilek ve şikâyetler hakkında karar vermek.
- İdare Meclisince verilen çıkarma kararlarını tetkik ve icabında karar vermek.
- Kooperatifin müddetinin temdid veya feshi hakkında karar vermek.
- Kooperatifin mevzuu ile alâkadâr inkişaf ve terakkisini müstelzim bir husus hakkında müzakerelerde bulunmak.

Bu vazifeler tadadidir. Umumi heyet, gerek ticaret kanununda ve gerekse bu störuide yazılı sair vazifeleri ifa ile mükelleftir.

ADİ UMUMİ HEYET TOPLANTISI:

Madde 27 — Umumi heyetin adiyen toplanması her sene ikinci kânun ayı birinci haftası içinde yapılır. Adî umumi heyet, muayyen müddet içinde, idare meclisi tarafından toplantıya çağırılmadığı takdirde, daveti mürakabe heyeti re'sen yapar. Toplantıya davet tarihinde, kooperatife mukayyed ortakların onda biri tarafından, Toplanma tarihinden on beş gün evvel, tahriren ya, pilacak tekliflerin ruznameye ilâvesi mecburidir. Bu talep, idare meclisi tarafından nazarı itibara alınmadığı takdirde mürakabe heyeti, istenilen hususu ruznameye ifhal ettirir. Müzakere ruznamesi, umumi heyeti davet edenler tarafından tesbit olunur.

Umumi heyet içtimalarına idare heyeti reisi, veya umumi heyet tarafından eksertiyetle seçilecek bir ortak riyaset eder.

FEVKALÂDE UMUMİ HEYET TOPLANTISI:

Madde 28 — Umumi heyet, fevkalâde olarak, idare meclisinin, veya mürakiblerin daveti üzerine toplanabilir. Bundan başka, müraعات tarihinde mukayyed ortakların en az onda birinin müsterek yazılı talebi üzerine, idare meclisi umumi heyeti fevkalâde toplantıya çağırarak mecburiyetindedir. Bu talep idare meclisi tarafından nazarı itibara alınmadığı takdirde, mürakabe heyeti, azami on beş gün içinde umumi heyetin re'sen fevkalâde toplantıya davet eder. Umumi heyet Ticaret Vekâletinin daveti ile de fevkalâde olarak toplanabilir.

UMUMİ HEYETİ DAVET:

Madde 29 — Umumi heyeti adî ve fevkalâde toplantılarına davet ve ruzname, menâ ilânı, Kooperatif merkezinin bulunduğu mahalde müntesir gazete ve ya gazetler ile, gazete olmayan yerlerde de, ilânlar için mer'î mahalli örf ve adet vechile yapılır.

Bu davetin toplanmadan en az on beş gün evvel yapılması ve bunda içtima yeri ve saatının bildirilmesi ve keyfiyet en Ticaret ve İktisad Vekâletlerinin haberdar edilmeleri şarttır. Ticaret Vekâleti mümessilinin her toplantıda huzuru, toplantıya, müzakereata, ruznameye ve zapta nezareti mecburidir. Toplantıda bulunmuş olan Ticaret Vekâleti mümessilinin tarafından imza edilmiş zabıtlar müteber olmadıkları gibi, tesbit de olunamaz.

KARAR NİSABİ:

Madde 30 — Ortaklar umumi heyetinin adiyen, veya fevkalâde olarak toplantı, müzakerelere başlayabilmeleri için toplantıya davet tarihindeki ortakların yarısından bir fazlasının sahsen veya temsilen hazır bulunmaları şarttır. İlk toplantıda bu nisap temin olunamazsa, ortaklar aynı şekilde ve en çok on beş gün zarfında, ikinci defa toplantıya çağırılır. Bu ikinci toplantıda hazır bulunan ortakların adedi ne olursa olsun, birinci toplantıya aid ruzname müzakere edilir. Ve karara bağlanır.

Kooperatifin feshi hakkında müzakere için yapılacak umumi heyet içtima, unda, o tarihte müesseseye kayıtlı ortakların en az üçte ikisinin hazır bulunmaları lâzımdır. Kararlar mevcut reylerin ekseriyeti ile verilir. İlk toplantıda bu nisap temin olunamazsa ortaklar ikinci toplantıya usulen çağırılır. Bu toplantıda ortakların yarısından, üçüncü toplantıda ise, gelenlerin huzuru kâfidir.

RUZNAME:

Madde 31 — Umumi heyet ancak ruznameye dahil maddeleri müzakere edebilirler. Şu kadar ki ruznameye mevcut olması da idare meclisi azalarının az, line karar verebilirler. Azline karar verilen idare meclisi azalarının yerine yenileri intihab olunur.

HUZUR CETVELLERİ

Madde 32 — Umumi heyete gerek asaleten, gerek vekâleten iştirak eden ortakların bir cetveli tanzim olunur. Bu cetvelde bütün ortakların muvazzah isimleriyle, taahhid ettikleri hisse adetleri ve bunlardan toplantıda asaleten veya vekâleten hazır bulunmaların isimleri hâzırda asil, veya vekillerinin imzaları bulunur. İşbu cetvel, toplantı mahallinin, ortaklar tarafından kolay, laka görülmeye müsâim olacak, bir yerine talik olunur.

UMUMİ HEYET ZABIT VE VESİKALARI:

Madde 33 — Umumi heyete aid vesikalardan, bilanço ve netice hesapları ile, idare meclisi ve mürakabe heyeti raporlarından ve toplantıda bulunan ortakların isimlerini havi cetveller ile zabıtnamelerden üzer nüsha toplantıya katılıb eden 15 gün içinde Ticaret Vekâletine gönderilir.

B) — İDARE MECLİSİ - İDARE KOMİTESİ:

İDARE MECLİSİ VE SEÇİMİ:

Madde 34 — Kooperatifin işleri ortaklar umumi heyeti tarafından en fazla iki yıl için seçilen, en az beş ve en çok yedi azadan mürekkeb bir meclis tarafından idare olunur. İlk sene sonunda bunları ikisi, veya üçü, kur'a ile değiştirilir. İkinci seneden itibaren müddetlerini doldurmayan yerlerine yenileri intihab olunur.

İlk idare heyetine iki yıl müddetle:

- Ömer Aşurçulu
- Ali İspirli
- Nuri Peri
- Mehmed Altın
- Nizamettin Tezör
- Mehmed Kızılcık
- Emîn diğer

İntihab olunmuşlardır.

Müddetleri hitam bulan idare meclisi azaları, tekrar intihab edilebilirler. İdare meclisinde muhtemel boşlukları doldurmak için, meclis azası adedi kadar yedek aza da intihab olunur. Kooperatifte ortak olmayanlar, idare meclisi azası olamazlar. İdare meclisi azasına aid hisse senedleri, vazifelerinin devamında, ahare devir olunamaz ve kooperatif kasasında teminat olarak hâzır, bulunur.

İDARE MECLİSİ TOPLANTILARI:

Madde 35 — Her yıl idare meclisi azası, aralarından bir reis ve bir reis vekili seçerler. İdare meclisi, reis ve reis bulunmadığı zamanlarda, vekilinin davetile toplanır. Davet mektublarında görülecek maddelerin yazılı olması icab eder. Müzakerelerin müteber olması için, mevcut azanın nisfından fazlasının huzuru lâzımdır. Kararlar mevcudun ekseriyeti ile verilir. Reylerin tevassüsi halinde reisin bulunduğu tarafın reyî müteberdir. İdare meclisinde reyler şahsi olup vekâlet suretile rey verilmez. Öznirsüz olarak biri biri ardınca 5 toplantıda bulunmayan idare meclisi azası müstafi sayılır.

AZALIK ŞARTLARI:

Madde 36 — İdare meclisi azası, mümessil faaliyetli olan ticari şirketlerinin idare meclislerinde bulunamazlar. Üçüncü derecede dahil olduğu halde akrabaların aynı zamanda idare meclisine ve mürakabe heyetine aza intihab edilmeleri caz değildir.

YEDEK AZA:

Madde 37 — İdare meclisinde açılacak azalıklara umumi heyete seçilen yedek azadan sırasile en fazla rey alanlar getirilir. Müsavî reylerle yedek aza, laka intihab olunanlardan idare meclisine geçecek kimsenin tayini kur'a ile olur.

İDARE MECLİSİNİN VAZİFE VE SALÂHIYETLERİ:

Madde 38 — Kooperatif, resmi dairelerde, mahkemelerde ve üçüncü şahıslara karşı idare meclisi temsil eder. Statüde ortaklar umumi heyetine aid bulunduğu yazılı işlerin, mühasıran umumi heyete icrası lâzım gelenlerden maadasi, idare meclisi tarafından yapılır.

İDARE MECLİSİNİN KARARLARININ İMZALANMASI

Madde 39 — İdare meclisi ve komitesi toplantılarında verilen kararlar, rubit zabıtlarına geçirilmesi ve zabıtların toplantıda bulunan azalar tarafından imzalanması mecburidir. Verilen kararlara aykırı reyde bulunan, veya müstentek olan azalar, karar altına muhalefet veya istikâf sebebiyle zararlar imza ederler. Muhalefet kooperatifin hayatı mevzuuna taallük ederse, bu takdirde muhalif kalan aza keyfiyetle derhal mürakabe heyetine resmen bildirme, ye mecburdur. Aksi takdirde kararın mes'uliyetine iştirak ederler. Azalar idare meclisinde konuşulan şeylerden başkalarına haberdar edemezler.

İDARE MECLİSİNİN MES'ULİYETİ:

Madde 40 — İdare meclisi kooperatif işlerinin iyi görülmesinden, defterleri, hesapların düzgün tutulmasından, kayıtların doğruluğundan, memurların istenildiği şekilde iş görmelerinden ve müessesenin paralarile mallarının emniyetinden umumi heyete karşı mes'uldür.

Ortaklar umumi heyeti, mes'uliyeti müteber halî görülen idare meclisi azalarını azlederek yerlerine diğerlerini intihab ve işbu aza aleyhinde kanunî takdir icrasına tevessül eder. Mes'uliyeti müteber halî görülen idare meclisi azaları aleyhine Ticaret Vekâleti dava açabilir. Bu takdirde ortaklar umumi heyetini fevkalâde olarak toplantıya çağırarak keyfiyetle bildirir. İdare meclisi azasının kooperatife, ortaklık muameleleri haricinde, iş yapmaları memnurdur. Mevzu kanunlara, kooperatif statüsü ve ortaklar umumi heyeti kararları ihlâfına, na yapacakları işlerden tevelliid edecek mes'uliyet ve zarar ve ziyandan, idare meclisi azaları şahsan ve müstereken ve müteselsilen mes'uldürler.

İDARE KOMİTESİ:

Madde 41 — İdare meclisi, icabında, müdür ile aralarında müntehab iki azadan müteşekkik olmak üzere, bir idare komitesi seçebilir. İdare komitesi meclisi idareye karşı mes'ul ve onun hukuk ve vazifelerini halizdir.

AZALIKTAN İSTİFA:

Madde 42 — İdare meclisi azaları her zaman istifa etmek hakkını halizdirer. Çekilen azanın iş gördüğü zamana aid mes'uliyeti 5 bilanço yılı devam eder. İdare meclisi azalarının toplu olarak işden çekildikleri veya kısmen çekilip de yedeklerle birlikte idare meclisinin statüde muayyen aza adedi ikmal edemediği takdirde heyeti derhal ortaklar umumi heyetini içtima çağırır. Ve yeni idare heyeti seçilinceye kadar vazifelerine devam ederler.

c) MÜDÜR:

MÜDÜRÜN VAZİFELERİ:

Madde 43 — Kooperatifin müdürü, idare meclisi kararını tabik, Şirketi idare meclisi namına mahkemelerde ve üçüncü şahıslara karşı temsil eder. Kooperatifin işleri müdürü tarafından idare olunur. İdare heyeti müdürün teklifi üzerine kooperatifin umumi heyetine tasdik edilen kadrosu dahilinde, memurlarını tayin eder, müdür idare meclisinin ve teşkil edilmiş idare komitesinin tabii azasıdır.

Kooperatif ayrı müdür tayinine lüzum görmedikçe müdür idare meclisi tarafından birini mürakaba aza seçer. Mürakaba aza, müdürlük vazifesi görür.

c) MÜRAKABE HEYETİ

MÜRAKABE HEYETİ SEÇİMİ:

Madde 44 — Kooperatifin işlerini devamlı surette mürakabe etmek üzere umumi heyet tarafından bir yıl müddetle ve en az iki kişiden mürekkeb bir mürakabe heyeti seçilir. Mürakabe heyetinden en az birinin ortaklardan olması şarttır. Kooperatifin ilk mürakibleri:

Ali Bahçecioğlu,

Mustafa Öney,

intihab olunmuşlardır.

Vazifesi hitam bulan mürakibin yeniden intihabı mümkündür.

Her hang bir sebeble vazifesini yapmayan mürakibin yerine geçmek üzere umumi heyet ayrıca mürakib adedi kadar yedek mürakib de seçer.

MÜRAKİBLERİN VAZİFELERİ:

Madde 45 — Mürakibler kooperatifin tekni işlerini, evrak ve defterlerini,

Inhisarlar

UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

	Şişe hacmi CL.	1 şişenin satış fiyatı Kuruş S.
Sofra şarabı	35	43.50
" "	70	67
" "	200	160
" "	340	244
Misket	70	87
" "	200	200

5 Eylül 1942 den itibaren İdaremiz mamulâtı Şarapların yeni satış fiyatları yukarıda, gösterilmiştir. Bu fiatlara müdafaa vergisi ve şişe depozitası dahildir.

Kız ve Erkek kısımları BOĞAZIÇI LİSELERİ

Ana sınıfı — İlk — Orta — Lise
Yatılı ve yatısız talebe kaydına ve eski talebenin kaydının yenilenmesine başlanmıştır.
ARNAVUDKÖY ÇİFTESARAYLAR — Telefon: 36.210

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Inhisarlar mamulâtı şişeli ve fiçili her nev'i şarabın beher kilosuna 10 kuruş zam yapılmıştır. Bütün satıcılar ellerinde mevcut şarabın şişe hacmi üzerinden miktarını gösterir, birer beyanname ile (5 Eylül) bugün saat 13 e kadar en yakın Inhisarlar İdaresine bildirmeleri ilân olunur.

TÜRKİYE ECZACILAR CEMİYETİNDEN:

Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâletinden tebliğ edilmiştir. Adana ve Gaziantep merkezlerinde yeniden birer eczane açılacağından taliblerin tekmil vesaikle birlikte, 30/9/1942 tarihine kadar Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâletine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

Böyle israf olurmu?

Bugün israfı behemehal yoketmeliyiz.

Elektrik cereyanını idare etmek hususu, herkesi düşündürmelidir.

TUNGSRAM KRIPTON lâmbalarını kullanmak suretile, elektrik cereyanı üzerindeki israfı yokedecegiz.

TUNGSRAM KRIPTON lâmbaları daha az cereyan sarfetmesine mukabil daha parlak bir ışık verir.

TUNGSRAM
KRIPTON

kasasını ve kıymetlerini ve idare meclisi ve komitesinin tutumlarını, kontrol ve tesadüf edeceği yolsuzlukları, ehemmiyetine ve değerine göre, idare meclisine veya icabında fevkalâde surette toplanacak umumi heyetinin davetini icab ettiren sebebler ve yolsuzluklar hakkında hazırlanacak rapor Ticaret Vekâletine ve yolsuzluk san'at teknikine aid ise ayrıca İktisad Vekâletine de verilir.

MÜRAKİBLERİN SALÂHIYET VE MES'ULİYETLERİ:

Madde 46 — Mürakibler idare meclisi veya komitesi toplantılarında hazır bulunmak salâhiyetini halizdirler. Ancak burada iş'şari mahiyette müzakere, lere iştirak edebilirlerse de rey veremezler.

Ortakların menfaatlerine, kanun, statü ve umumi heyet kararlarına aykırı işleri men için salâhiyetlerini kullanmayan mürakibler idare meclisi azaları ile müstereken ve şahsan mes'ul olurlar.

FASIL - V

BİLANÇO VE NETİCE HESAPLARI

HESAP YILI:

Madde 47 — Kooperatif her sene 31 Kânunuevvelde bütün hesaplarını tanzim eder. Envanterler, bilanço ve netice hesap - aktif ve pasiflerinin envan - terlerini yaparak bilanço ve neticeler, umumi heyet toplantılarından en az 20 gün evvel mürakiblerin tetkikine ar olunur. Umumi heyet toplantısından 10 gün evvelki müddet zarfında her ortak, kooperatif merkezine müracaatla envanterleri ve ortakların listesini tetkik ve bilançosunun ve mürakib raporunun bir suretini alabilirler.